

Universitätsbibliothek Paderborn

Meditationes De Præcipvis Fidei Nostræ Mysteriis

Vitæ ac Passionis D.N. Iesv Christi; Et B.V. Mariæ; Sanctorumq[ue] et
Euangeliorum occurrentium Cum Orationis Mentalis circa eadem praxi In
sex partes tributæ

Qvae Considerationes De Peccatis, [et] quatuor hominis nouiſſimis; necnon
[et] quosdam orandi modos ... complectitur

Puente, Luis de la

Coloniae, 1611

Med. 6. De eadem ex comparatione ad temporaneas æterna pœnas, quæ
peccanti instiguntur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-54597](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-54597)

MEDITATIO VI.

PECCATI GRAVITAS EX
supplicijs temporalibus & aternis,
quibus illud castigatur, co-
gnoscitur.

PUNCTVM I.

PRIMUM consideretur lethalis peccati gravitas, conijciendo oculos ad omnes vitæ præsentis pœnas, & miserias, quarum illud est causa, quod Deus iustissimè eiusmodi flagellis temporalibus subiecit. Cuius rei probationem exhibet omnia bona tum extrinseca, quæ fortunæ appellamus; tum ea, quæ ad corpus pertinent: omnia enim illa, peccati causâ destrui, & pessundari, inuenimus: nam *in primis*, opes, diuitias, & reliquam temporalem substantiam destruit peccatum, quas Deus peccatoribus, malè eis vtentibus, ademit; sic enim Aegyptum pretiosa Monilium suppellectili, Iabusaos verò & Chanaanos eorum regionibus priuauit.

SECUNDÒ, destruit honorem; etenim qui Deo, & proximis, quantum in se est, honorem adimit; ipse quoque honorem suum meretur amittere. Nam propterea a *summus sacerdos Heli*, & filij eius, honoris sacerdotalis simul cum vita iacturam fecerunt, dicen-

a 1. Reg. 2.
30.

dicente illis Deo, a *Qui me contemnunt, erunt ignobiles.*

TERTIÒ, destruit sceptrum & imperium: sic, propter inobedienciæ crimen, Deus b *Sauli* b 1. Reg. 13.
regnum quod illi primo in Israel dederat, ab- 14. & c. 15.
stulit. Et c Nabuchodonosor, propter sum- 23.
mam animi elationem suã etiam perdidit, atq; c *Dan.* 4. 30
septem annis, bestiarũ more, vitam duxit: *pra-*
cidente Deo arborem illam visu pulcherrimam;
eo quòd peccata illius non paterentur firmam
consistere. Iusta autem Dei animaduersione id
accidit: quoniam æquitatis lex postulat, vt nõ
dominetur in terris, nec vllò singulari hono-
re præfulgeat, qui summo cæli ac terræ Mo-
narchæ subditus esse renuit; neque cæteris ho-
minibus superemineat, qui per peccatum se
bestijs similem facit.

QVARTÒ, destruit sanitatem: castigante
Deo peccatores multis ac varijs infirmitati-
bus, & plagis aded, d vt *à planta pedis vsque ad* d *Isai.* 1. 6
verticem capitis nulla sit in eis sanitas. Non e-
nim meretur habere sanitatem, qui totam eam
in illius, à quo donata est, offensionem impen-
dit: & qui animam gaudet habere infirmam,
cùm in promptu sit medela, qua illam sanita-
ti possit restituere: dignus est, qui corpore quo-
que sit aded infirmo, & sancio, vt nullis reme-
dijs curari valeat; instar illius e *paralytici, qui* c *Ioan.* 5. 5.
triginta & octo annis abud probaticam pisci- 14.
nam (in qua cæteri sanitatem adipiscebantur)
sanari nequiuir.

QVINTÒ, tollit ab homine gaudium, &

volu-

voluptatem, illumque lethiferam complet tristitia, quae exiccat ossa, & vitam morte acerbiorum efficit. Quemadmodum accidit civitati, quae moerens dicebat: *f Repleuit me amaritudinibus, inebriavit me absynthio*; Et scelerato illi Antiocho Regi, qui ait: *g In quantum tribulationem deueni, & in quos fluctus tristitiae, in qua nunc sum; qui iucundus eram, & dilectus in potestate mea.*

SEXTO, adimit vitam, & in foelicissima necis est causa. Etenim propter scelera Pharaonis, & Aegyptiorum, *h Angelus Domini vna nocte omnia illorum primogenita interemit*: & alio die, *i reuersa aqua maris rubri operuerunt currus & equites cuncti exercitus Pharaonis*. Alius quoque *k Angelus in castris Sennacherib, centum octoginta quinque hominum millia percussit*. I Israelitae praeterea innumeri in deserto, propter murmuraciones, varijs mortis generibus interierunt.

SEPTIMO, denique peccatum est causa trium illorum terribilium malorum, quae Dauidi proposita fuerunt, vt *m vnam eorum in ultionem peccati admissi, deligeres*: nimirum, *famis, belli, & pestilentiae*; quibus flagellis innumera hominum multitudo summa cum miseria, & rabie perire solet. Ex peccatis quoque proueniunt terrae motus, maris tempestates, aquae diluua, ignes, fulmina, grandines, tonitrua, aliaque his similia: quia cum peccatum sit vniuersalis conditoris iniuria, omnes crea-

tura

f Thren. 3.

15.

g 1. Mach.

6. 11.

2. Mach. 5.

c. 9.

h Exod. 11.

5. c. 12. 29.

i c. 14. 28.

k 4. Reg. 19.

35.

l Isai. 37. 35.

m Nam. 11.

33. c. 16.

49.

n 2. Reg.

24. 13.

tura velut instrumenta in ultionem sui creatoris conspirant.

Hæc omnia mihi metipsum applicans, & miseras, quas in me experior, cernens, intelligam, eas mihi iustissimè ob scelera mea irrogari; & certa experientia cognoscam (vti Hieremias propheta inquit) *a quia malum & amarum est, dereliquisse me Dominum Deum meum, & non esse timorem eius apud me.* Quamobrè ex horrore, quo poenas hæc temporales refugio, detestationem culpæ concipiam; dicamque animæ meæ: Si miseras & ærumnas præsentis vitæ adeò pertimescis; cur iniquitatem, quæ causa illarum est, non magis reformidas? Si paupertatem, & ignominiam horres; cur peccatum, à quo illæ existunt, & proficiantur, non detestaris? Si ægritudinem corporis fugis; cur animæ infirmitatem non magis refugis? cum illa in temporaneam mortem, hæc verò in sempiternam desinat? O Deus æterne, superna, quæso, luce cor meum illumina, vt ex formidine pœnæ corporis, discam timere culpam, & miseras animæ.

a Hier. 2.
19.

PUNCTVM II.

Secundo cogitabo, peccatum esse malum, prædictis omnibus malis temporalibus, incomparabiliter maius, vsque adeo, vt nec illis omnibus simul, pars minima pœnæ, quæ vel vnico tantum mortali peccato debetur, persolui queat, cuius rei nonnullas SS. Patrum rationes claras mecum expendam.

EARVM

D. Thom. 1.
q. 48 art. 6.

a Luc. 18. 19

D. Dionys.
cap. 4. de di-
uinis nomi-
nibus.

b 2. Mach.
5. 43.

E A R V M *prima* fit: quia mala omnia re-
cenfita priuant bonis creatis, quæ certis limi-
tibus ac terminis bonitatis circūfcripta sunt:
at peccatum fpoliat bono infinito, Deo videli-
cet. Et quemadmodum a *ſolus Deus*, per ex-
cellentiam, *bonus* appellatur, quoniam cæte-
ræ res conditæ, quamuis aliqua bonitate præ-
ditæ ſint, ſi cum Deo conferantur, ſunt quaſi
non eſſent: ita quoque peccatum, abſolutè
malum nominari poteſt; quia malitia reliqua-
rum miſeriarum, ſi cum peccato componatur,
eſt quaſi non eſſet: nec omnes illæ miſeriæ ſi-
mul iunctæ efficere poſſunt, vt malus deno-
miner, ſi peccatum deſit: cum è contrario ſo-
lum peccatum, hanc mihi appellationem poſ-
ſit imponere; etiamſi cæteræ omnes miſeriæ
abſint. Hinc fit vt tametſi omnes calamitates
præſentis vitæ, paupertas, dedecus, morbus,
dolores, triftitiæ, perſecutio, cum omnibus
tormentis, quæ SS. martyres perpeſſi ſunt, ſi-
mul me premerent; non tamèn adæquarent
miſeriam vel vnius peccati mortalis: ideoque
alacri, & gaudenti animo potiùs hæc omnia
perferam, quàm vnum crimen lethiferum ad-
mittam, exemplo commotus inſignis illius
martyris in lib. Machabeorum, qui ſatellitibus
accerrima ſupplicia minitantibus, niſi man-
datum vnum diuinæ legis, vt ipſi volebant,
transgredereſtur, reſpondit: b *Præmitti ſe velle
in infernum*: quod perinde eſt, ac ſi dixiſſet,
malle ſe ſummis cruciatibus, & contumelijs
mactari, in fruſta concidi, & mille ſub terram

ſtadijs

Itadijs dei jci, quam huiusmodi icelus committere. O Martyres gloriosissimi, qui vos ad immanissima quæuis tormenta, & mortem ipsam obeundâ, quàm promptissimos obtulistis potius, quam lethale aliquod crimen, vel ad momentum admitteretis: vos ego supplex oro, vt talem mihi à summo, & sempiterno Rege precibus charitatem, ac fortitudinem impetretis, vt peccati deuitandi causa, quamcunque pœnam paruifaciam.

AD prædictorum confirmationem, & illud facit, quod malum culpæ, vsque ad eò excedat pœnæ malum, vt Deus, quamuis sit infinite bonus, possit auctor esse, & causa cuiusuis pœnæ, imò iuxta illud Amos Prophetæ: *c Si erit malum in ciuitate quod Dominus non fecerit: omnium huiusmodi malorū author est Deus; quia illa nec ipsum efficiunt malum, nec eius bonitati aduersantur; at culpæ etiam minimæ, nullo pacto author, aut causa esse potest, eo quòd illa, bonitati eius aduersentur, quæ vt Abacuc propheta testatur, d respicere ad iniquitatem non poterit*, approbando videlicet eam, vel sibi in ea placendo.

c Amos 3. 6.

d Abac. 1. 13.

EADEM ex causa, cum Deus humanam carnem indueret, potuit in se omnia mala pœnæ, quæ in mundo erant, assumere; at vt in illum vel minima culpa caderet, fieri omnino non poterat. imò citius CHRISTVS Dominus præter omnia tormenta, & contumelias, quas passus est, ad multo etiam maiores, & acerbiores, si fuissent necessarium, sese obtulisset, quàm

D Tho. 3. p.

q. 14 & 15.

quàm vel minimum aliquod peccatum admiffet. cuius vt ego vestigijs inhæream, idem mihi faciendum statuam, vehementer dolens, quòd secus hætenus fecerim. O Deus puriffime, qui, cum ab omni culpa, & pœna liber atque immunis esses, nostram naturam assumere, pœnisque nostris te subijcere voluisti, vt manifestum faceres, quanto odio, & horrore culpam prosequeris: in præfenti vita pœnis & cruciatibus me afflige, dummodo à culpa libereris in æternum.

*S. Thom. 1.
p. 1. q. 48. art.
6. in: Sed
contra.*

HINC deducitur tertia ratio, quæ gravitatem culpæ multo evidentius declarat: nimirum quod Deus infinitâ sapientiâ suâ, præfentis vitæ mala ordinet, ad medicinam peccati. Cum aut nullus medicus, qui alicuius prudentiæ sit, magnû aliquod malum faciat, in minoris mali curatione: manifestum hinc sumitur iudicium, omnes hæc miseras minores ac leuiiores esse quàm peccatum. Ac propterea piissimus Saluator ac medicus noster IESVS Christus voluit immania supplicia in passione, & morte subire, vt nos à criminibus nostris eriperet. Quæ nihilominus tormenta, quamquam multo acerbiora extitissent, sceleribus tamen nostris paria non essent, neq; ad eorum curatione & satisfactionem sufficere, nisi persona patiens, infinitæ dignitatis esset, ac sanctimoniz.

EX quo tum odium maximum, & horrorem, tam grauis morbi concipiam, cui curando, ad æd acerba sint pharmaca, & antidota ne-

cessaria,

necessaria; tum magnam solidamque in meis
aduersitatibus tolerantiam habere studebo:
apud me statuens, eas, etsi acerbissimæ essent,
incomparabiliter tamen iniquitatibus meis
esse mitiores. & idè potiori adhuc iure, quam
S. Iob, dicam: *Peccavi & verè deliqui; & ut e Iob. 33. 27.*
eram dignus, non recepi. O cælestis medice, qui
plagarum mearum grauitatem probè cogni-
tam, & perspectam habes, hic vire, hic seca,
dummodo reddas me sanitati.

PUNCTVM III.

Tertio, cognoscitur peccati grauitas,
cum ad pœnas æternas cõparatur, *Primum*
enim tantum illud est malum, vt,
posteaquam omnium malorũ presentis vitæ
quæ paulò ante sunt enumerata, causa fuit; ac si
nihil illa essent, sempiterna quoq; futuræ vi-
tæ mala perinde infert: quia Deus peccatori
in sceleribus suis perseveranti, ita etiam illa
infligit, atque si nulla in eum animaduersione
in hac vita vsus fuisset, aded vt nec decem AE-
gypti plågè; nec ignis, qui ignominiosam Pen-
tapolim exussit; nec flagella infelicitis Hiero-
solymæ; nec pœnæ, & calamitates, quas pecca-
tores Deo rebelles in hac vita patiuntur, ad-
rationes, & computum acceptentur; aut quic-
quam momenti allatur; & sint ad alleuiationem
tõrmentorũ inferni: quæ potius eadem in-
tensione infligentur, atque si nihil vnquam in
hac vita sustinuissent. Hinc est, quod Propheta
Nahum negligens, & paruipendens huius vitæ

a Nahum.
1. 9.
Lib. 13. mo-
ral. cap. 13.

castigationes dicit, a non *consurget duplex tribulatio*. tum quòd castigationes istæ censentur quasi non essent; tum quod (vtri S. Gregorius ait) æternorum tormentorum sint quasi principium.

In illud
Psal. 49.
Ignis in con-
spectu eius.

SECUNDÒ, perpendam iustissimæ huius seueritatis rationem. Nam peccatum, cum sit iniuria quædam infinita, eo, quo superius declaratum est, modo; omnes verò vitæ præsentis pœnæ sint finitæ, non esset inter pœnam, & culpam æqua proportio, nisi aliæ succedat pœnæ, quæ aliquam sibi coniunctam habeant infinitatem; cuiusmodi sunt illæ inferni, ex duplici capite: tum quòd æternæ, nec vllum durationis finem habituræ sint; tum quòd bono infinito priuent, visione videlicet Dei. Vnde S. Augustinus, quamuis peccatoribus, inquit, iudicium vniuersale in mûdi termino subeundû non foret; quanquam per omnem æternitatem in summa deliciarum huius mundi affluentia sine vlla pœnæ alicuius formidine victuri essent: attamen ob hoc solum, quòd à foelicissimo Dei conspectu æternùm separentur, amarissimè illis flendum esset: neque enim vllum huic parem pœnam vel animo comprehendere potest, qui ex vitæ Fidei lumine nouit, quid sit Deus: Sed *quoniam hæc amantibus duntaxat pœna est; non contemptibus*: paucissimi verò in hac vita illam sentiunt, alia quoque illis pœna, quam omnes sentiant, & qua vehementissimè crucientur, constituta est: ardentissimi videlicet gehennæ ignis, in cuius com-

para-

paratione, poenæ huius vitæ leuissimæ sunt, atque si poenæ non essent. Quomodo igitur non contremiscam, in peccatis meis obstinatus harere: qui hoc ipso mereor, ut duplex in me consurgat tribulatio. & b *dupli- b Hier. 17. 18.*
plici contritione me conterat DEVS, temporalis enim castigatio vestigium quoddam, siue principium est suppliciorum æternorum. O DEVS immense, libera me ab hac rebellione, & obstinatione; ne tantam subeam miseriam.

PUNCTVM IV.

POSTREMO, considerabo summum, quod verissimè de peccato dici potest: nimirum, cum tam sint immania mala solius poenæ, quæ damnati sustinent in inferno: peccatum tamen omnibus illis incomparabiliter maius malum esse; vsque adeò, ut si quis inferni tormenta sine peccato pateretur, alius verò vnum duntaxat lethale peccatum admitteret, hic multis partibus peior illo, & miserior existimandus esset. Et, si vno in latere omnia inferni supplicia sine culpa aliqua constituerentur: in altero autem vnum duntaxat mortiferum crimen, mihi quæ vnum è duobus his eligendum foret, citius ego (ait Sanctus Anselmus) in inferni tormenta me proijcerem, quàm vel vnum lethale peccatum admitterem: Et potiùs cum Sancto Eleazaro dicerem: *Præmitti me velle in infernum sine peccato, quàm in viuís manere*

*Lib. de simi-
litud. cap.
190.
S. Bern. ser.
35. in Cant.*

a *Ecll.* 28.
25.

cum illo: eo quod a *mors culpæ* (vt Sapiēs ait) sit *mors nequissima, & utilis potius inferus quàm illa.* O Deus immense, verissimam hanc sententiam quam altissimè cordi meo imprime, vt multò vehementiùs peccatū, quàm infernum extimescam: quia reuera, non est peior infernus, quàm viuere in peccato.

b *Hier.* 30.
14.

Anima mea, summa acerbitate plange scelerata tua, non modò, quia illis infernum commueris; sed multò magis, quòd grande malum contra Deum perpetraueris. Desine à peccatis, b ne forsitan Deus *percutiat te plaga inimici, castigatione crudeli,* permittens te in sceleribus tuis indurari, vt postea æternis supplicijs in te animaduertat.

Lib. 3. officior. cap. 4. & 5.

Quòd vltimam hanc exaggerationem, aduertendum est, non idcirco eam adiectam esse, quod necessarium sit, hanc fieri comparationem: cum nullus vnquam, inferni supplicia subiturus sit sine peccato: nec eiusmodi casus euenire possit, vt pro peccato vitando infernus sit eligendus: verùm, vt euidentius liqueat, quàm ingens malum sit peccatum, & quàm dignum, quod maiori in horrore, & odio habeatur, quàm ipse infernus. Propterea S. Ambrosius, nullam, ait, poenam esse grauiorem vulnere conscientie: nec vllum seuerius iudicium, quàm domesticum illud, quo quisque se ipsum iudicat esse reū. Etiam si (inquit idem S.) iusto annulus Gygis daretur, cuius beneficio latere posset, cum delinqueret, nō tamen peccatum admitteret: quia non formidine poenæ,

sed

sed horrore peccati, & amore virtutis illud declinat.

Quae in hac meditatione generatim dicta sunt, apertiora fient, ex ijs quae in sequentibus, de quatuor hominum novissimis; & particularibus, quae septem capitalibus peccatis respondent, animaduersiombus, dicentur.

MEDITATIONES DE HOMINIS NOVISSIMIS, ad excitandum peccati odium.

MEDITATIONES de hominis Novissimis, quae sunt, MORS, & SEPULTURA; IUDICIUM particulare & vniuersale; INFERNVS, PURGATORIUM; & GLORIA caelestis: efficacissima sunt ad permouendas hominum mentes, ad peccati detestationem, & firmum animi propositum concipiendum, illud totis viribus fugiendi. Nam propterea inquit Ecclesiasticus. *a Memorare nouissima tua, & in aeternum non peccabis. Moyses quoque his verbis Israeliticum populum affa: ur. b Vtinam saperent & intelligerent, ac NOVISSIMA prouiderent: quibus indicat veram sapientiam, intelligentiam, & prouidentiam nostram, consistere in meditatione, ac ruminacione diligenti earum rerum, quae in fine vitae nobis euenturae sunt: sic eas praueeniendo, vt ne imperatos opprimant. Nomina* *rim vero, MORTIS meditatio eam vim ha-*

a Eccles. 7.

40.

b Deut. 32.

29.